

نورۇل يوردى

نورۇل اوجاقلارنىڭ ناسىر افشارى بايلىقلىرى

جلد : 2 — 22

تەشرىف ئاتى 1928
اۋن يىلى

صافى : 11 — 205

قیمتی اسناد من صدزی مقصودی بکده:

باطبع تورکک ، تورانیك ، عرق و تأثیراتی نظر اعتباریله اعمال ایتشلردر . مثلاً جله سی ، موسیو (بری یون) داخل اولدینی حالد ، (آتیلا) دن اول (هون) لرك غریبه بو یوك بر رول اوینامقده اولدقلمی ، روما ایمراطورلغلك بونلری قولاند . قلمی ، (آتیلا) یی (غول) ایالتلرینه دعوت ایدن عشیرتلر ایچنده عینی عرقدن عشیرتلر موجود اولدیقنی اشارت ایتدکاری حالد بو جهتلری تعمیق ایته . مشلردر .

میلادك 374 نجی سنه سی (هون) لر (وواغا) نهرینی کچمه دن چوق اول ، عینی یرلردن کلمش ، عینی سینا ووجود اشکالنه مطابق کوچه به عشیرتلرك ، مرکزی آروپا داغلرند ویا یالارند موجودیتی کوروپورز .

(هومر) ، (هرودوت) و (سترابون) ك روم شیبوه سیله (سیت) دیدکاری چیکیتلر (چاغاتای) لرك عینی حوالیده دولاشدقلمی و مسکون اولدقلمی اثرلردن آکلامق کوچ دکلدز . (تاسیت) ك کرمانیا مملکتلری دیه تسمیه ایتدیکی رومایه نظر آشمال مملکتلرند بولونان برچوق قوملرك تعریفك ، صوکرالری کندیلرندن بحث ایتدیرهن (هیونگ) ویا (هون) لرك تعریفنه تماماً مشابه اولدیقنی ده فرق ایتهمك قابل دکلدز . اساساً (تاسیت) زماننده موجود معلومات تاریخیه وجوغرافییه مستنداً یاپیلان خریطه لرده ، 400 تاریخلرند فرانسه نك شمالی استیلا ایدن (آل-تهن) لرك هنوز قارباتلرك شرقنده اولدقلمی کوسترلیدی حالد ، بو کونکی ویا نه نك چوق غریبه طونه بویندن ایتدار ایل (بویان) لر و (مارقامان) لرك بولوندینی بو کونکی (بوهه میا) آراسنده (تورکیلز turcilinges) یعنی تورکجه قونوشان معناسنی افاده ایدن براسمده قبیللر بولوندینی کورولور . بالخاصه بونقطه شایان قیددر . اساساً افکترده بدایه توطن ایدن (کیمریس kimris) لرك قارا دکر

« مشهور انسانلرك حیاتلری » قولکسیوننده M. Marcel Brion (مارسسل بری یون) ، (آتیلا) نك ترجمه . حالتی یازمش و بونی بر ایکی آی اول نشر ایتشدز .

بو کتاب ، علمی اولمقدن زیاده تاریخی بر vulgarisation اثری اولقله برابر ، (آمده . قیه رری) دن صوکر (آتیلا) نك حیاتی حقنده نشر ایدیلن آلمانجه اثرلردن ده استفاده ایده رك یازیلش ، بجل و بی طرف بر ترجمه حالدز .

اون بش عصردر ، آروپا محافل ، آتیلا ایل چوق مشغول اولشدز . بوجهانکیره دایر بیزانس ، روما ، لاتین ، فرانق ، آلمان ، بجار ، اسقاندیناویا متابعدن یوزه یاقین اثر موجوددر . فقط شایان قید و تذکاردرک (آتیلا) نك معینده یوزلجه کاتب اولدینی و او زمانلرده حکمدارلر کندی تاریخلرینی کندی مؤرخلرینه یازدیرمق اعتیادنده بولوندقلمی معلوم و محقق اولدینی حالد (آتیلا) نك آغزندن ویا نقطه نظرندن قطعاً بروثقه تاریخیه الله ایدیلده مشدر . خرسیتیانلرك بونلری احما ایتش اولملری ملحوظدر . موجود اثرلرك هینسی ، لهده اولسون ، علیه ده اولسون یا لکنز یابانجی محررلرك نقطه نظرینی حاکیدر . هر حالد بولردن ده (آتیلا) نك جنکاور اولدینی قادر داعی برسیاسی اولدینی تظاهر ایدیور . سه ده ، ملی باقیمرزه کوره برشی آکلاشیلامیور . (وولتر) ه قادر تاریخ یازانلر اکثریا خرسیتیانلغك تأثیری آلتنده بولونمشلردر . آنجاق اسقاندیناویا لیلر و آلمانلر بدرجهیه قادر تاریخ علمنك (اوبره کتیویته objectivité) سنه رعایت ایده ر طرزده مضبوطاده بولونمشلردر . مع مافیه کرك ایتالیاده ، کرك فرانسه ده بالخاصه صوکر عصرده (هون) لرك خاقانی (آتیلا) یه دایر ممکن مرتبه بیطرف اثرلر چیقمشدر .

بو مؤلفلرده ، غرب اوزرنده (آتیلا) نك آقیندن حاصل اولان تأثیری ، ینه غربک سیاسی وضعیتی نقطه نظرندن ، تدقیق ایل اکتفا ایده رك

Beg ، Big ، Bec (آلب) و alb ، alp کوی
معناسنه کند - Kent ؛ ارکک معناسنه Her ، Er
، Earl ، Ear ؛ یوکک تهیه ، داغ معناسنه tor
، tour ؛ اوغوز ، اوکوز معناسنه آلامجه ochs
انکلیزجه ox ؛ خان معناسنه König ، Kön
تا کریلیر معناسنه ، تونفریه - Tongriens
خائن معناسنه هاکن - Hagen ؛ (آر اوغل) -
پک بکزه یین آرول - Eroll ، Herold ، Hérault
کبی کله لک موجودینی تخمیناتی توثیق ایدیور کبی
کورونمکده در .

(آتیل) نک غربی آوروپایه هجوم آیدیک
ناریخده فرانسه نک تور - Tours شهری جوارنده
ممکن اهالی به (Toureniens - توروینی)،
شمالده بلجیکا اهالیسنده (بولغ Bolg) لر تسبه
اولونوردی .

کذا (آتیل) نک آلمانیا ده بولدینی ایلک
مغفلری Saxons ساقسونیا لیرک (استرابون) ،
(پلین) ، (استفان) و (تورنر) کبی مؤرخلره
نظر آ آسیای وسطا ده باقتریان ایلاندن کله (ساقا) لر
اولدینی تبین ایدیور . بوکبی نقطه لر (آتیل) نک
ناریخی یازانلر طرفندن تثبیت اولونه بدی ، اورالده
(هون) حاکمیتک ناصل تأسس ایش اولدینی آلت
دها قولای آکلاشیلردی .

دیگر جهندن (کلت) و (واند) لیرک علاقه
عرقه لری فضله تثبیت اولونه ، (آتیل) نک فرانسه
نک شمالی نه دن اوقادار قولای وچایوق اشغال آیدیکنی
و کوردیکی یاردیملری بلکده افاضله ایضاح ایده بیلردک
بومناسبتله (بروتانیا) لیرک عنعناتنده تبعاتده بولونمق
فائده دن خالی اولمسه کرکدرم بروتانیا خلقتی اوریاه
شرقدن کتیره دن (هو) اسمنده برعشیرت رئیسدر .
صوکر اکلی حکمه ارلرک آراسنده (اود) ، (اور) ،
(آرین) ، (بهلی) ، (موناغان) ، (اوراغان) ،
(تهی مور) ، (توغ دوآل) اسملرینه راست
کلام که بولرده شایان قید و تدکاردر .

وانده اهالیسندن (شوان Chouans) لک
اسملرینک Houan ، Han ، Hun کله سی مستبعد
دکلسه ده اثباتی قولای دکلدر . اسکی غولوارلک
خوجه لری (دروید) لک آلقابه سه (اوغوم)
Ogum (اوقوم ، اوقومقدن) دیرلرمش ؛ اگر
بوکله اوقومه آلتی اولان (آلقابه) دن باشقا بر
معنا افاده ایده بدی ، بلکه تفسیرده خطابه دوشمش

شمالنده (سیت) لر مملکتندن کلدکاری وکذا
(بروتانیا) و (ایرلاند) به کچن (کلت)
(غاللی) و (بروتون) لکده آسیای وسطا ده
بلخ (Bactriane) طرفلرندن هجرت آیدیکاری
(Histoire populaire de la France) ده
اولدینی کبی برچوق علمی اثرلرده ده محرردر .
بولری سوبلکدن مقصد ، (هون) لردن
آوروپا ده ایلک دفعه بحث اولوندینی وقت ، بولرک
باشقا قبیله اسملرله آوروپایه چوق اولدن کلش
اولدقلمی اثبات آیتکدرکه ، نه دنسه آتیلانک
بالعموم مؤرخلری بزی چوق علاقه دار ایده بیلرک
بوجهی عریض و عمیق تدقیق ایتمه مش ویا ایده مه .
مشلردر .

(آتیل) نک مناسباتده بولوندینی ، حمایه
آیدیک (کرمان) نامی آلتنده بالاخره طویلانان
قبائلی وکندیسنی ، فرانسه نک آتلانتیق ساحلرینه
قادر چاغیران اوکا یول کوستردن (غوت) ،
(آل - ئن) ، (فرانکی) ، (بروتون) ، (کلت) ،
(واند) عشرتلیله ارتباطلرینی ، علاقه لری عرق
نقطه نظرندن چوق اهمیتی کورویورم .

فرانسه ده پروفور (توپنار Topinard)
قوللینون - Collignon ، کیلبر - guilbert ،
بروتانیا ده ، کبر - quimper شهرینک جنوبنده
(اورالو - آلتایق) عرقه منسوب اولدینی ظن
آیدیکاری (بیغودن - Bigoudins) لرده :
پروفور (روژون - Roujon) ک ایسه (اوورینی -
auvergne) ، (موروان - Morvan) و (برو -
تانی - Bretagne) جهتلرنده و پروفور (ساباتیه -
Sabatier) نک (سه وون cévennes) داغلرنده
عینی عرقک موجودیتی حقنده ملاحظه و مطالعه لری
بزه بوخصوصده یکی افقار آچاق ماهیتده در .

دوغرودن دوغریوه برنتیجه چیقارمق جراتنی
کنندمه کورمه مکله برابر کرک (آتیل) نک
فرانسه یی استیلاسی زماننده ، کرک حالا موجود
برچوق اسملرک مشابته یی بوخصوصده تاریخی
استنتاجلره سوق ایدیور .

برچوق (اوسترو - غوت) و (ویزی -
غوت) اسملرینک اسکی تورکجه ده یوکک معناسنه
کلن (آل) ، (آتا) ، (آت) ایله باشلاما -
لری و (دهمیر) ایله بیتمه لری ؛ کرمان ، غولوا ،
کیمریس و آرموریک یعنی بروتانیا اسانلرنده (پک)

اولایلیردک . فقط کله ایله معنا و تور کجه منزه مشاهبت اوقادار متبارز که شبیهه محل قالمیور . ایوم غربی آنادولونک برچوق برلرند قادیلرک وعظ ایتدکاری برلره (اوقوم اوی) دیرلر .

بزی چوق ایلری به کوتوره بیله جک عرق ولسانه عائد بولردن باشقا (آتیلا) نك بولدینی محیط و یادینی تأثیرک سیاسی جهتلرینه ده عطف نظرایله مؤرخلرک کافی درجه ده تظاهر ایتدیرمه دکاری ایکی نقطه به تماس ایتک ایستهرم .

غرب تاریخلری (آتیلا) بی ، روما ایمبراطور . لغی تولدیره جک صورتده صارصمش ونهات تولدیرمش اولارق کوسته برلر . بومنی تأثیریدر . حالبوکه مثبت ایکی اثری وارددر : کرمانیا و فرانسه تاریخلری بیله یازانلر لاتینلر و لاتین ، خرسیتیان ذهنیتده اولانلر اولدیغندن بو حقیقی چیقارمق جسارت وقدرتنده بولونامیشلردر .

قابل انکار دکادر که کرمان و فرانسه ملیتپرورلکنی ، اتحادینی (آتیلا) دوغورمشدر . کرمانیا اتحادینی تاجی آلتنده یابارق بوملکتلری روما بویوندوروغندن قورتاران (آتیلا) در .

رومایه قارشى آلمانلی یابان ، طوبلایان و آلمانلغه جنوب ، روما بولنی کوسته رهن ، آلمانلی ایتالیایه ایتدیره (آتیلا) در .

کنا (آتیلا) بی فرانسه به دعوت ایده نلر ، بالخاصه رومایلره و فرانقلره قارشى کندیلرینی ، بئلکلرینی ، مدافعه ایچون (هون) لری چاغیران فرانسه نك اصل خلقي (غولوآلر) ولوتهس Lutèce جوارنده (سهن موردده فوسه) موقعنده قلعه لری اولان عاصی (باغاش) لرك و فرانسه ده بو ایکی عصردر یرلشمش اولوب رومایلره قارشى حال عصیانده بولونان تورک عرقنه منسوب (غوت) لر ، (آلهن) لر (ژه بید) لردر . (غولوآ) ملیتپرورلکی رؤساسندن مارسیالی (اودوقیوس) Adik - Eudoxius (آتیلا) فرانسه به کیره کیرمن بوتون (غول) مملکتلرینی رومایلره قارشى قالدیراجغنی وعد واعلان ایدیور . فرانسه نك شمانه یرلشمش فرائق بکلری ، (هون) لری عینی مقصدله ایسته بورلر .

(آتیلا) نك فرانسه ده عدم موقعیتی روما اردولرینی اداره ایده ن چیکیت جنسندن (آتھسیون) ک هنری و قوتی دکل ، (غول) هاالیسندن کوردیکی مظاهرتک ضمنی ایله بعضی فرائق بکلرینک اهاتلریدر . بونقطه بی

تبلر ایتدیرمک (آمه ده تی به رری) نك و موسیو (مارسل بریون) ک حسیات وطنیه لرله قابل تألیف کورونمه مش اولاجق .

اگر فرانسه ده (آتیلا) موفق اولسه یدی ، (غولوآلر) تفسخ ایتکده اولان روما مدنیتندن واونک آلتی اولان فرائق بکلرینک وحشتندن قورتولارق کرمانلرکی حقیقه ملی برمدنیت و تکامله وارا بیلرلردی .

حالبوکه (هون) لر برده اعودت ایتهمک اوزره (راین) نهرینک صول قولنه چکیلدکدن صوگرا فرانسه ده (غول) لق ، دیربله مک اوزره ، تولدیرمش ، (غولوآ) لره لسانلری تماماً اونوتدیرمش وبرینه ، جاهل پاپاسلر دلائلیله متردی لاتین لسانی اقامه اولونارق ، قرون وسطی دوری حاضر لاشمدر . (هون) لرك چکیلمه سسیله (غولوآ) لق محو اولمشدر . بیچاره لرك لسانلرندن بیله اثر قالماشدر . کرمانیاده (هون) لر ، سائر ملتله رعایت ایتمش ، محلی عشیرت لرك عادات ولسانلرینه ایلیشمه مشروبونلرک داخلی ، سیاسی (اوتونومی) لرینه حرمت ایتک اوزره بوتون کرمانیانک اتحادینی یامیشلردر . کرمانلرک بو استقلال و حریتلرینه ، ایلریده ، برقاج عصر صوگرا ، فرانقلرک قرالی ، پاپاسلرک آلتی ، قاتولیکلرک مدافعی ، مشهور (شارل مانیوس) قسماً نهات ویره شدر .

عینی خرسیتیان دسیسه لرینک قارشیشنده (آتیلا) بی بیله برقاج دفعه متردد کورویورز . (آتیلا) نك (ره نس) شهرنده پاپاسلرک آیدنندن تدش ایتهمسنی ؛ پاریس باغیشلاماسنی ؛ تروآ Troyes شهرنده قورد اسمنده کی پاپاسک و میلانو قربنده (پاپاله تون) ک اوکنده سرفرو ایتهمسنی ایضاح ایده میورز . هر حالده (هون) لر بو شهرلری تارومار ایتمش اولسه لر لاتین مؤرخلری صاقلامازلردی .

موسیو (بریون) ، موغول - تورک اردولرینک ایتالیایی تمامیه استیلا ایتمش اولماسی احتمالی کوز اوکنه کتیره رک و فرانسه ایچون یامعادینی تخمین بورایه تطبیق ایده رک « منقرض رومانک برینه یکی برمدنیت چیقاییلردی . » دییور . سلفلری اولان مؤرخلر کی موسیو (بریون) ده (آتیلا) بی و اردوسنی قارشى طرفدن کورویور ؛ حتی سیاسی ضربتلری عسکری ضربتلرینه فائق ، ابی برسر عسکر اولدیغندن شبیه ایدیور . حالبوکه (آتیلا) ،

مناسبات سیاسییه سنی اوزمان ایچون غیرالعقول صورتده اداره ایتدیکی کبی ، بیک بر جئسندن متشکل قوجه اردوسنی بیک بر مشکلات ایچنده فرانسیه وایتالیایه کوتوردکدن ، متادیاً اصلاح و تقویه و دائماً عودت بوللرینی تأمین ایتدکدن سوکرا اساس قوتلرینی محافظه ایدهرک دائماً سالماً سرکز حکومته عودت ایتشدرکه بو ، قوماندا ایتدیکی جسم اوردویه تلقیح ایلدیکی تدافی قوتک تعرض قوتندن آز اولمادیغنی اثباته کافیدر .

کلم (آتیل) نک غرب اجتماعاتی اوزرنده کی تأثیرینه : آیریمجه بر تدقیقه لایق اولان بو مبحثده مؤرخلر کافی درجهده اهمیت ویرمه مشلردر .

کرماتلرک اولجه رومالیر زماننده (سزار) و (تیر) دن و سوکرا فرانقلردن چکدکاری ظلملر ، رومالیرله فرانقلرک کرماتیاده اعما پولتیقه سی (آتیل) نک اداره سیله قیاس ایدیلرسه (هون) لرک دیکرلرینه قارشى نه قدار مدنی ، انسانی اولدقلری نمایان اولور . لاتین مؤلفی (سواتون) بیل (سزار) ک لزومسز ظلمده ، غدارلقده بولوندیغنی ، مستحق اولمایان شهرلری دخی یقما و خراب ایتدیکنی یازدیغنی کبی ، (شارل مانیوس) ک الک مداحی اولان پاپاسلر ، فرائق ایمراطورینک کرماتیا اهالیسنه خرسیتیانلنی قبول ایتدیرمک ایچون کرماتلرک و ساقسولرک یاریسندن چوغنی کسدیکنی و بوتون شهرلرینی یاقدیغنی افتخارله قید ایدرلر .

بونلره قارشى (آتیل) نک الک علیهداری مؤرخلر ، (هون) لرک لزومسز نهب و غارتده بولونمقلرینی ، آمرلرینک اراده لرینه امثالاً چوق دفعه لر کیردکاری شهرلری یقما ایتهدکلیینی ، اوردولرینه قارشى دورمایان اهالییه فنالق یاغادقلرینی ، دین و مذهب خصوصنده قطعاً مداخله ایتهدکلیینی ، اداره ایشلرنده عدم مرکزیت اصولی تعقیب و حاکیتلرینی تأسیس ایتدکاری برلرده (فونفده راسیون) سیسته منی تطبیق ایتدکاری یازیورلر .

بو طرز اداره و حکومت ، غربده هنوز معلوم

اولایان ، رومالیرینه مغایر بیک برسیستم ایدی ؛ خلقه حرمت ، حقوقه رعایت اوزمان ییلینه یئ شیلردی . (آتیل) نک حرکاتی تدقیق اولونورسه کورولورکه هیچ بر زمان یایدینی معامله ده دشنی اولان دؤسا ایله بونلره تابع اهالینی قاریشدر . مامقده در . برنجیلری شدله تأدیپ ایدر ، فقط اهالییه صرحت و عدالت کوستیردی . بو حاله بوتون جهان متفقاً حیران اولویور . فرانسه ده اولسون ، ایتالیاده اولسون غیر محارب خلقی ، حرک شدتندن دائماً مصون طوتیور . بوتک نمونه لری بر ایکی دکل ، بوزلرجه در .

لوتس ، تروآ ، ماتو کبی اسیرکدیکنی شهرلر پک چوقدر . حتی (ماتو Mantoue) اهالیسی نامنه ایتالیان شاعرلری و بالخاصه (ماروللوس Marollus) (آتیل) حقنده او قدار فضله مدحیه لرده بولونمش که ، رذائیه وارن بو تبصیردن ایکرمن خاقان ، شاعری و اثرلرینی یاقدیرمقله تهدید ایتش .

موسیو (مارسل بریون) ک مفید ، مختصر و کوزل اثری داخل اولدیغنی حالده ، بالعموم تاریخلرک مطالعه سندن حاصل اولان نتیجه شودر : بلا قید و شرط ، بلا مناقشه ، (آتیل) ، ده درجه سنده یوکسک ، اصلاً کبار ، ذکی ، عزملی ، جدی ، ساده ؛ دین ، مذهب ، مملکت ، محیط حسیاتی فوقنده دوشونجه لی ؛ بین الملل و ساطله ملی بر سیاست تعقیب ایدیغنی ؛ رفقای مساعیسی هر طرفدن طویلار ، فقط حسن انتخابده یا کیلماز ؛ حرری حرب عشق ایچون دکل ، استقرار وطن ایچون یابان ؛ دنیا تارخنده اسبی ضبط اولونان ، توراندن چیقش ایلک واک بویوک شخصیتدر . اسنی ای محافظه ایتش ایرلاندا لیرک سویله دیکی وجهله (آتیل) نک ترجمه حالنی ، جنکیز ، غزنه لی محمود ، یاووز سلیم ، غازی مصطفی کمال کبی توران دیولری تاریخنک باشنده اولارقی چوجوقلرمنه اوفوتمالی یز .

رئبر صفرت

